

שנה
שמינית

קובץ

האור לחיים

מאמרים ושיחות
מין ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת ויקהל תשפ"ה

אמרי-השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	י-ם
19:12	18:27	* 17:36	
19:09	18:25	17:34	ת"א
19:10	18:27	17:35	חיפה
19:10	18:27	17:35	ב"ש
* לנדהים 40 דק': 17:16			

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',
יוכלו לפנות באמצעות מייל:

orhachaim4@gmail.com
02-5380014 02-5000455 או בטלפון:
052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת ויקהל תשפ"ה

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אהר"ד" - חומש שמות

1 אוצר של יראת שמים

פרשה למעשה:

5 הארון נושא את נושאו

10 בזכות שמירת השבת

16 מסירות נפש עם חכמת לב

18 הזהירות מהכעס

חנוך לנער:

22 הכיוון הנכון

אוצר של יראת שמים

וְכָל אִישׁ חָכָם יָבֹא אֲשֶׁר נָתַן ה' חֲכָמָה וְתְבוּנָה בְּהִמָּה לְעֵשֶׂת לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל מְלָאכָת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ (שמות לו, א).

השמים, ואמרו (ברכות ו ע"ב): "כל אדם שיש בו יראת שמים - דבריו נשמעים", ועוד אמרו (שם יז ע"א): "לעולם יהא אדם ערום ביראה",

כדי להקים את המשכן לכל פרטיו

ודקדוקיו, בצירוף

כל הכוונות

הכלולות בו,

דרושה, ללא ספק,

חכמה מרובה.

אולם יש לזכור

כי יראת שמים

היא הבסיס לקניין

החוכמה, כמו

שאמרו חז"ל (אבות

ג, ט): "כל שיראת

חטאו קודמת

לחכמתו - חכמתו מתקיימת, וכל

שחכמתו קודמת ליראת חטאו -

אין חכמתו מתקיימת", וכן בהמשך

הפרק (שם משנה יז): "אם אין יראה -

אין חכמה".

חז"ל הפליגו במעלותיו של ירא

לעומת זאת, אצל הקדוש ברוך הוא

שברא הכל, אין נחשב אצלו כלום

אדם שיש לו

יראת שמים הוא

בנחינת "כלי

מלא", ובהעדד

יראת שמים

הריהו כ"כלי דיק"

הכתוב

(ישעיהו לג, ו): "יראת

ה' היא אוצרו".

הגאון מוילנא זצ"ל

מפרש זאת בדרך

צחות, ואומר,

כי דרך המלכים

לעשות לעצמם

אוצר מדברים החשובים והיקרים

במדינתם. אבל מה שיש ומצוי

הרבה - אינו חשוב דיו בכדי שהמלך

יעשה ממנו אוצר.

לעשות ממנו אוצר, כי הכל שלו. זולת דבר אחד: היראה, שאותה, כביכול, אין לו, שכן "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים" (ברכות לג ע"ב).

את יראת השמים מבקש הקדוש ברוך הוא "מַעֲמֶךָ", כמאמר הכתוב (דברים י, יב): "וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה ה' אֱלֹהֶיךָ שֹׁאֵל מִעֲמֶךָ - פִּי אִם לִירְאָה אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ".

כיון שכך, מובן ש"יראת ה' היא אוצרו", כי רק מיראת שמים עושה הקדוש ברוך הוא אוצר לעצמו.

זאת ועוד, אצל הקב"ה אין מושג של "יראה". אין לו ממי או ממה לפחד. משום כך אדם לא יכול לבקש ממנו יראה, שכביכול אין לו אותה, וחובה עליו לפתח את היראה בכוחות עצמו: "מָה ה' אֱלֹהֶיךָ שֹׁאֵל מִעֲמֶךָ".

משום כך "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים", משום שלא שייכת כל יראה ביחס לקב"ה, וכביכול הוא אינו יכול לתת לאדם את מה שאין לו, ועל האדם לרכוש את היראה, ולפתח אותה, בכוחות עצמו.

חז"ל (במדבר רבה יח, כא) אמרו: "אין בכל המידות גדול יותר מיראה וענוה".

עוד אמרו (דברים רבה יא, ו): "אמר הקדוש ברוך הוא לישראל: חייכם, כל החכמה וכל התורה דבר אחד קל הוא, כל מי שמתירא אותי ועושה דברי תורה - כל החכמה וכל התורה בליבו".

מי שיש לו יראת שמים - יש לו הכל! "כל התורה וכל החכמה בליבו!"

להצלחת וישועת
מאיר מאור בן חיה רבקה

לא זו בלבד אלא היא נותנת לו חיים, כמו שאמרו במדרש (ויקרא רבה ל, ב) על הכתוב (תהלים טז, יא): "תודיעני אֶרֶץ חַיִּים שְׁבַע שְׁמָחוֹת" - "אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא: ריבון העולמים, 'תודיעני אֶרֶץ חַיִּים'. אמר לו הקדוש ברוך הוא: אם חיים את בָּעִי - צפה ליראה, שנאמר (משלי י, כז): 'יִרְאַת ה' תוֹסִיף יָמִים'".

אולם כדי להחזיק את היראה ולשומרה היטב - יש צורך "לעטוף" אותה. ה"כלי" שבו "עוטפים" את היראה הוא הענוה.

הענוה משמרת את היראה, והיראה מביאה לחכמת התורה שהיא החיים!

אמרו בזוהר הקדוש (פרשת נשא קמא ע"א): "כל מי שיש בו יראת חטא - ישנו בכולן, ומי שאינו ירא שמים - אין בו לא ענוה ולא חסידות". אדם שיש לו יראת שמים הוא בבחינת "כלי מלא", ובהעדר יראת שמים הריהו כ"כלי ריק".

אמרו חז"ל במדרש (במדבר רבה כב, ו): "'כֹּה אָמַר ה' אֶל יִתְהִלֵּל חָכָם בְּחִכְמָתוֹ וְאֶל יִתְהִלֵּל הַגִּבּוֹר בְּגִבּוֹרָתוֹ אֶל יִתְהִלֵּל עֶשְׂרִי בְּעֶשְׂרֻ' (ירמיהו ט, כב) - מתנות אלו, בזמן שאינן באין מן הקדוש ברוך הוא - סופן להיפסק".

"שנו רבותינו: שני חכמים עמדו בעולם, אחד מישראל ואחד מעובדי כוכבים, אחיתופל מישראל ובלעם מאומות העולם, ושניהם נאבדו מן העולם; וכן שני גיבורים עמדו בעולם, אחד מישראל ואחד מאומות העולם, שמשון מישראל וגולית מאומות העולם, ושניהם נאבדו מן העולם; וכן שני עשירים עמדו בעולם, אחד מישראל ואחד מאומות העולם, קרח מישראל והמן מאומות העולם, ושניהם נאבדו מן העולם.

"למה? שלא היה מתנתן מן הקדוש ברוך הוא, אלא חוטפים אותה להם".

לכאורה הדברים טעונים ביאור: בשלמא גבורה או עושר, ניתן להבין

מי שלומד תורה בלי יראת שמים, מבלי שעמל והתייגע לרכוש יראת שמים, נקרא "חוטף את התורה", ותורה שכזאת לא תתקיים בידו, ולא זו בלבד אלא הוא נאבד מן העולם.

זהו שאמר הכתוב (איוב כח, כח): "הֵן יִרְאֶת ה' הִיא חֻכְמָה", רק כאשר אדם לומד תורה לאחר שעמל והתייגע לפתח את יראת השמים שלו - הוא זוכה לקניין אמיתי בתורה!

שאפשר "לחטוף", אבל מה שייד "לחטוף" חכמה, והרי מקרא מלא דיבר הכתוב (משלי ב, ו): "כִּי ה' יִתֵּן חֻכְמָה", ואומר (שמות לא, ו): "וּבְלִבְכָּל חֶכֶם יִבְנוּ לַבְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֻכְמָה", הרי שהקב"ה הוא שנותן את החכמה, ומה שייד, אפוא, לומר ביחס אליה "שלא היה מתנתן מן הקדוש ברוך הוא אלא חוטפים אותה להם?"

התשובה לכך היא, שיש דבר אחד הקודם לחכמה: יראת שמים!

קמחא דפסחא

**למשפחות נזקקות
ולאברכים עמלי תורה!**

חג הפסח הבעל"ט מתקרב, ואיתו הוצאות החג הגדולות לקיום מצוות החג בהידור ובשלימות. כמידי שנה מוסדות אור החיים מחלקים אלפי מנות "קמחא דפסחא" לאברכים עמלי תורה ולנזקקים

**עם אתם יכולים להיות שותפים
בצכות הגדולה!**

**בהידור
רב!**

התקשרו ותרמו בעין יפה

02-5000455

האֵרוֹן נושא את נושָׂאיו

הַחֲכָמָה בְּצֵל הַפֶּסֶף" דרשו רבותינו (פסחים נג ע"ב): "כל המטיל מלאי לכים תלמידי חכמים - זוכה ויושב בישיבה של מעלה, וכתוב (משלי ג, יח): 'עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ'."

בגמרא (סוטה לה ע"א) מובא: "נשא ארון את נושָׂאיו ועבר, שנאמר (יהושע ד, יא): 'וַיְהִי כַּאֲשֶׁר תָּם כָּל הָעָם לַעֲבוֹר וַיַּעֲבֹר אָרוֹן ה' וַהֲפֹתָיִם לִפְנֵי הָעָם'."

עוד מצינו, שלאחר שכבש דוד המלך את ירושלים, וסידר את סדרי הקדושה בישראל, ביקש להעלות את ארון ה' מבית אבינדב לירושלים.

ארון ברית ה' הובל בתהלוכה גדולה, ברוב עם הדרת מלך, וכך מובא בנביא

(שמואל ב' ו, ג-ה):

וַיָּשֶׂם אֶת הַבָּדִים עַל הָאָרוֹן (שמות לו, ה).
הוזהרנו בלאו מן התורה שלא להוציא את בדי הארון מתוך טבעותיו (רמב"ם ספר המצוות, לא תעשה פו), והעובר על לאו זה לוקה (מכות כב ע"א).

המפרשים (רבנו בחיי שמות כה, ט; האלשיך הקדוש) כתבו טעם בדבר, לפי שהארון רומז על תלמידי חכמים העוסקים בתורה, והבדים מחזיקי הארון רומזים למחזיקי התורה ותומכיה.

על כן נצטוונו, שהבדים יהיו דבוקים בארון ולא יסורו ממנו, לרמז לתומכי התורה שלא יעזבו את תלמידי החכמים, אלא ידבקו בהם, ועל ידי זה יזכו להיות במחיצתם לעולם הבא.

על הפסוק בקהלת (ו, יב) "כִּי בְצֵל

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
זיווג הגון, רפואה שלימה
או להבדיל, לעילוי נשמה
לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

וב"מצודת דוד" הוסיף על כך: "ויחר
- על מיעוט האמנתו בה', לחשוב
שיפול ארונו לארץ".

ארון הברית הוא סמל לתורה
הקדושה, אשר תמשיך להתקיים
לעד, כפי שהבטיח הבורא יתברך: "כי
לא תשכח מפי זרעו" (דברים לא, כא), אף
אם לא יהיה מי שיתמוך בה ויעזור לה.

חכם ונבון הוא אותו אדם, אשר יתמוך
ויעזור לקיומה מכספו, ובכך יזכה
שיהיה לו חלק בתורה, ואף יזכה לישב
בישיבה של מעלה.

לאחר שתבוא הגאולה, יגיעו "שנים
אשר תאמר אין לי בהם חפץ" (קהלת יב,
א) - אלו ימות המשיח (שבת קנא ע"ב).

"וירפבו את ארון האלקים על עגלה
חדשה, וישאָהוּ מִבֵּית אֲבִינֶדָב אֲשֶׁר
בַּגְּבָעָה, וַעֲזָא וְאֶחָיו בְּנֵי אֲבִינֶדָב נְהָגִים
אֶת הָעֲגָלָה חֲדָשָׁה... וְדוֹד וְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל מִשְׁחָקִים לִפְנֵי ה' בְּכָל עֲצֵי
בְרוֹשִׁים וּבְכַנְרוֹת וּבְנִבְלִים וּבְתַפִּים
וּבְמִנְעִנְעִים וּבְצִלְצָלִים".

אך כאשר הגיעו עד גורן נכון, שלח
עוזא את ידו אל ארון האלוקים, "וַיֹּאחֲזוּ
בּוֹ פִי שְׁמָטוֹ הַבֶּקֶר", ומיד "וַיַּחֲרֹ אֵף ה'
בְּעֵזָה וַיַּכּוּ שֵׁם הָאֱלֹקִים עַל הַשָּׁל".

מה היה הטאו של עוזא?

פירש רש"י: "על השל - על השגגה,
שהיה לו לדרוש קל וחומר, נושאיו
נשא בירדן, הוא עצמו לא כל שכן?!"

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי חמישי

ימי שלישי

ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

שיעור מוסר

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

וביראתם. כדי להחזיק את ישיבתו נאלץ רבי חיים לכתת רגליו בין בתי נדיבים. כך נהג במשך שנים רבות, עד שהזקין, וכוחותיו לא עמדו לו עוד.

כדי להמשיך לקיים את הישיבה, שכר רבי חיים את שרותיו של אדם מיוחד, שתפקידו היה לגייס את תרומות הנדיבים. השליח, כמובן, קיבל משכורת מכובדת מן הישיבה. אך זה לא הספיק לו, היו לו דרישות נוספות.

הוא בא אל ראש הישיבה ואמר: "לא די בכך שאני נאלץ לנדוד מעיר לעיר, לפחות אעשה זאת בתנאים נוחים".

הוא ביקש שישכרו לו כרכרה נוחה, רתומה לסוסים, עם עגלון קבוע שיעמוד לרשותו בכל עת.

רבי חיים נענה לו. גם אם הדבר כרוך בהוצאות כספיות נוספות, בחשבון הכללי הדבר משתלם. תנאי הדרך

לאחר ביאת הגואל יראה לעין כל שהתורה מחזיקה את עצמה ואת תומכיה.

עתה עדיין יש לכולנו האפשרות לזכות להיות בין תומכי התורה ולקבל על כך שכר עצום, שאין כל אדם יכול לשער.

אבי הישיבות הגאון רבי חיים מוולוז'ין זצ"ל, גדול תלמידי הגר"א, הקים את ישיבת וולוז'ין - "אם הישיבות". הוא העמיד וכוון את המתכונת הידועה של הישיבה בעם ישראל במאתיים השנים האחרונות, עם ה"סדרים" הקבועים. אפילו המושג של "בין הזמנים" נקבע אז.

בישיבתו של רבי חיים מוולוז'ין למדו בחורים רבים, מהם יצאו גדולי תורה מופלגים שהאירו את העולם בתורתם

לעילוי נשמת
ציפורה בת בלה ז"ל

השתנו פניו. כשביקש השליח לקבל את התרומה הקבועה עבור הישיבה, התנצל בעל הבית ואמר שהוא אינו יכול לתרום...

השליח הופתע. הוא לא הבין מה קרה. הוא ניסה לשדל את הנדיב שלא לשנות ממנהגו הקבוע, ולפתוח את ליבו וכיסו, אך לשווא.

חשב השליח בליבו: אולי קשה לו לתרום את הסכום הגבוה שהיה רגיל לתרום. הוא ניסה להפחית בגובה הסכום, אך ללא הועיל.

בסופו של דבר הוא יצא מביתו בידיים ריקות ובמפח נפש. נסיעתו הייתה לריק.

חזר השליח לוולוז'ין, בא לפני רבי חיים, וסיפר לו על אותו נדיב שקפץ את ידיו, ושלחו מביתו בלא כלום.

רבי חיים תמה לפשר הדבר, והחליט לנסוע לביתו של אותו נדיב.

רבי חיים היטלטל בדרכים, עד שהגיע לעיירה ההיא. כשראה הנדיב את רבי חיים בפתח ביתו, כמעט פרחה

קשים, לעתים העגלה מתבוססת בבזבז ובשלג, וצריך לדאוג לכרכרה נוחה, ולסוסים בריאים וחסונים.

יום אחד הגיע השליח בכרכרתו ההדורה לאחת העיירות, וסר לביתו של אחד הנדיבים הוותיקים של הישיבה. בכל שנה, כשהיה רבי חיים מגיע לביתו של אותו נדיב, הוא היה מקבלו בסבר פנים יפות, ותורם סכום הגון לטובת הישיבה. הפעם - רבי חיים לא הגיע אליו, אלא שליח הישיבה הוא שהגיע...

התורם, כמובן, לא הכיר את השליח. הוא ראה את השליח יורד מן הכרכרה ההדורה, והיה בטוח שמדובר בגביר נכבד...

"שלום עליכם, מי אתה?", שאל התורם.

"עליכם השלום. אני השליח של הישיבה. באתי להתרים את כבודו עבור הישיבה הקדושה בוולוז'ין. ראש הישיבה, רבי חיים, זקן וחלש, ואני מחליף אותו..."

כששמע בעל הבית מי האיש שלפניו,

התורה, אבל התברר לי שבכספי מאכילים את הסוסים... לזה אינני מוכן! לא לשם כך אני תורם מכספי!"

אמר לו רבי חיים: "התורה הקדושה מספרת על מעלותיו של בצלאל, ובין השאר אומרת עליו: 'וַיִּלְחָשֶׁב מִחֲשָׁבֶת לַעֲשֹׂת בִּזְהָב וּבְכֶסֶף וּבְנִחָשֶׁת'. (שמות לה, לב) לשם מה היה בצלאל צריך לדעת 'לחשוב מחשבות'? מה הכוונה בזה?"

"אלא" - באר רבי חיים - "כלפי חוץ התרומות של כולם נראו זהות. אולם לכל תרומה היה את הערך המיוחד שלה, והוא נקבע לפי ערך התורם וערך כוונותיו ומחשבותיו בתרומתו.

בניית המשכן כללה הרבה תחומים, הרבה כלים, וכל תרומה הייתה מגיעה ליעודה, לפי ערכה ולפי הכוונה שכוון התורם. התורה אומרת כי בצלאל היה

נשמתו. הוא הכניסו לביתו, וקיבלו במאור פנים, כבימים ימימה.

רבי חיים התעניין בשלומו, ושאל למצב עסקיו. כשהשיב לו, כי ברוך ה' הוא רואה ברכה בעסקיו, החליט רבי חיים כי זו העת לשאול אותו את השאלה המתבקשת: "מה ראית להשיב את פניו של השליח ריקם?"

השיב הנדיב: "כבוד הרב, אומר לכם את האמת. החלטתי להפסיק לתרום ליישבתכם".

"ומדוע?" תמה רבי חיים.

"עד היום ידעתי שכספי התרומה שלי הולכים לאחזקת תלמידי הישיבה. אולם כשהגיע השליח לביתי, התברר לי שטעיתי: כספי הולך לממון השמן של גלגלי הכרכרה ההדורה של השליח... לתומי חשבתי שבכספי מאכילים את פיותיהם של לומדי

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
זיווג הגון, רפואה שלימה
או להבדיל, לעילוי נשמה
לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

אמר רבי חיים. "כלפי חוץ, הכסף של כולם נראה אותו דבר, ומשמש באופן כללי לאחזקת הישיבה על הוצאותיה השונות. אולם מן השמים מכוונים כל תרומה לפי התורם. מי שהוא טהור וכוונתו טהורה, כספו הולך לחלק הנעלה של הישיבה. ומי שאינו במדרגה זו, וכוונתו אינה טהורה - כספו הולך לשימון גלגלי הכרכרה של השליח..."

יודע "לְחַשֵּׁב מִחֻשְׁבֹּת". מי שכיוון בליבו שתרומתו תשמש לבניית הארון, וכוונתו הייתה טהורה לשם שמים - בצלאל ידע את כוונותיו וטהרת ליבו וייעד את תרומתו לבניית הארון. ומי שהיה בדרגה פחותה, בצלאל כיוון וייעד את תרומתו לייעוד אחר במשכן, הכל לפי מדרגתו וכוונתו של התורם."

"אנשים תורמים לאחזקת תורה" -

בזכות שמירת השבת

והוא כללא דכל אינון שיתא אחרנין, ומיניה מתברכין".

לפני למעלה משישים וחמש שנה התגורר בירושלים קבלן חרדי בשם הרב משי זהב.

יחד עם קבלנים נוספים הוא קנה שטחים בשכונת קטמון במטרה לבנות שם דירות. בתקופה זו היה קושי גדול בהשגת מלט, ובעמל

שִׁשְׁתַּיִּים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבָיִים הַשְּׂבִיעִי יִהְיֶה לָכֶם קֹדֶשׁ שַׁבַּת שְׁפֹתָיו לָהּ' (שמות לה, ב).

מכאן למדנו, שע"י כוח שביתת המלאכה ביום השביעי ושמירת השבת, מתברכת כל מלאכת ששת ימי המעשה, כפי שאומר הזוהר הקדוש (פרשת בשלח ס"ג ב): "מאי שבת? יומא דביה נייחין שאר יומין,

הוא הסיר את ענייני העבודה ממחשבתו, והמשיך בהנהגותיו הרגילות בשבת בשמחה ובטוב לבב.

בבוקר יום ראשון מיהרו כל הנוגעים בדבר להגיע לאתר הבניה. וראה זה פלא - שקי המלט של הרב משי זהב היו מכוסים, ואילו שקיו של הקבלן ההוא היו מגולים והתקלקלו... 'שד וְשָׁכַר בְּמַסְלוֹתָם' (ישעיהו נט, ז).

איך קרה דבר כזה? - תמה הרב משי זהב - האם אליהו הנביא הגיע לעשות זאת...?

עד מהרה התבררה הטעות, בנו של הקבלן שחילל שבת, התבלבל וכיסה את השקים הלא נכונים...

הרי לנו יסוד גדול: אדם השומר את השבת הקדושה - זוכה שמלאכתו נעשית על ידי אחרים, ומלבד זאת

רב הצליחו להשיג את כמות המלט הדרושה. השקים הונחו באתר הבניה, והמתינו לבוקרו של יום ראשון - יום תחילת העבודה.

בשבת בבוקר התעוררו תושבי ירושלים ליום גשום במיוחד. לא היה צפי לגשם באותו יום, וממילא אף אחד לא התכונן אליו. עבור הקבלנים היה התזמון גרוע במיוחד - שקי המלט שכל כך התאמצו להשיג, וגם שילמו עליהם טבין ותקילין, יהרסו כליל.

קבלן אחד, שביטחונו בה' היה רופף ביותר, ובהתאם לכך גם קיום מצוותיו, לא הצליח לעמוד בניסיון, ושלח את בנו לנסוע ברכבו, ולכסות את המלט, כדי שלא יתקלקל. לעומתו, נשאר הרב משי זהב איתן באמונתו!

להצלחת
שמעון בן דחל

מתברך כל משלח ידיו.

בפזמון "לכה דודי" אומרים:
"לקראת שבת לכו ונלכה, כי היא
מקור הברכה".

כיוצא בכך כתוב בזוהר הקדוש (יתר
פח ע"א): "אף על גב דלא משתכח
ביה מזוני, כל ברכאן דלעילא ותתא
ביומא שביעאה תליין". [תרגום: אף
שלא נמצא בו מזונות, כל הברכות
שלמעלה ושלמטה תלויות ביום
השביעי].

בשבת אין פרנסה ואין עבודה, אך
כל הברכות והשפע - תלויות בה!

לעתים סבורים אנשים שדוקא
בשבת ישנה הזדמנות להרוויח
הרבה יותר מימות החול, אך אין זו
אלא טעות!

גם אם אדם הצליח לשלשל כסף
לכיסו בעקבות חילול שבת,
כשיעשה חשבון לאחר מכן, יתברר
לו שבסופו של דבר לא הרוויח
מאומה.

אני מכיר היטב כמה וכמה נהגי

מוניות שחזרו בתשובה שלימה.
בהזדמנות - אמרו לי במפורש:
בשבת הפידיון הוא פי שלושה ופי
ארבעה מימות החול, אבל כולנו
ראינו בחוש שהכסף כאילו "בורח"
- פתאום הגיר מתקלקל, המנוע
הולך, או שהאשה צריכה פתאום
הרבה כסף... הפסדים לא צפויים
שאף אחד לא מבין מנין באו...

כסף שבא מחילול שבת אין בו
סימן ברכה. זהו רק דימיון פורח,
'עורבא פרח' להצלחה, ובסופו של
דבר אדם מפסיד את הכסף בעסקה
לא מוצלחת או בהוצאות כספיות
שונות ומשונות...

גם אם הוא מצליח להפקיד את
סכום הכסף הזה בבנק, ונדמה לו
שהכסף כבר שלו והנה-הנה הוא
גורף את הרווחים ממנו - הוא יגלה
עד מהרה את האמת.

לקב"ה יש דרכים רבות לקחת
כסף מאנשים... פתאום יציע לו
מישהו להשקיע בבורסה במניה
טובה, הוא יתפתה להשקיע את כל
הכסף וגם ייקח הלואה כדי להרוויח

ברכתו.

בין העומדים נראו פה ושם גויים. גם הם כבר שמעו על כך ששטח אדמה שהצדיק עבר בו, החל באורח פלא להוציא יבול פי שניים או פי שלושה מן הרגיל, כפי שנאמר על יוסף: "וַיִּבְרַךְ ה' אֶת בֵּית הַמִּצְרִי בְּגִלְל יוֹסֵף" (בראשית לט, ה), והיו מתחננים שיעבור דרך שדותיהם.

מלבדם היו שם גם יהודים שלדאבון לב התרחקו משמירת התורה והמצוות, ובכל זאת לא ויתרו על ברכת הרב.

הגיע למקום גביר נכבד, איש עשיר בממונו הגשמי, וקטן ביותר בנכסיו הרוחניים, עד כדי כך שהדרדר לחילול שבת.

הוא, כמובן, לא המתין עם כולם בתור. חיש מהר עקף את התור

עוד, ופתאום המניה תיפול, ומכל הדמיונות לא יישאר כלום...

כשהיה הצדיק 'הכהן הגדול מאחיו' רבי ישראל מאיר הכהן מראדין, בעל ה"חפץ חיים", בגיל למעלה מתשעים שנה, הוא הגיע לעיר וילנא.

בתקופה זו פשט בעיר וילנא נגע ההשכלה, והחל תהליך של נשירה מהירה מן היהדות. היו לא מעט פורצי גדר, שהחלו לפתוח בגלוי את חנויותיהם ביום השבת רח"ל, והצהירו, כי 'ככל הגויים בית ישראל'.

כח ברכותיו של ה"חפץ חיים" היה ידוע ברבים - "תכף לתלמיד חכם ברכה" (ברכות מב ע"א) - ומאות אנשים קידמו את פניו, וביקשו לקבל את

להצלחת

יצחק בן ג'נט

חיים" - לך למי שגדול ממני".

"וכי יש מישהו גדול יותר מן הרב, שהוא גדול הדור?" - התמלא העשיר פליאה גדולה.

"אכן כן" - אמר ה"חפץ חיים" - "יום שבת קודש. לקראת שבת לכו ונלכה כי היא מקור הברכה! גש לשבת והיא תברך אותך..."

ה"חפץ חיים" חפן את ידי העשיר בידיו, תפס בהן כשדמעות חמות זלגו מעיניו כשהמשיך לדבר: "כשהידיים הללו לא תפתחנה חנויות בשבת, לא תסענה בשבת ולא תעשינה מלאכה בשבת - תוכל לקבל את הברכה".

האיש ניסה להתחמק: "כבוד הרב, אני מבטיח שבעוד שלוש שבתות אפסיק לגמרי את חילולי השבת שלי, אך כעת בלתי אפשרי לעשות זאת. יש לי עסקים מסועפים, הזמנתי סחורות והתחייבתי לאנשים. אם בשבתות הקרובות לא אעבוד - אשבור את האמון שלי והנוק יהיה אדיר! אני נשבע שאחר כך אשמור שבת...!".

הארוך, סידר את עניבתו ונכנס פנימה.

מאן דהוא הספיק ללחוש לגבאי, שצריך לומר לרב שהעשיר הזה מחלל שבת, רחוק מתורה ומיראה וממש שונא דת, אולם עוד בטרם עשה הגבאי פסיעה אחת כבר היה העשיר בפנים, ולא היה ראוי לביישו לפני הרב, [שהרי כתוב בתורה - "הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת עַמִּיתְךָ וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא" (ויקרא יט, יז) - גם כאשר רוצים להוכיח את החוטא צריך להזהר שלא לפגוע בו, וכן נאמר - "אַל תּוֹכַח לְזֶן פֶּן יִשְׁנָאֲךָ הוֹכַח לְחֶכֶם וַיֵּאָהֲבֶךָ" (משלי ט, ח) - אם רוצים שהתוכחה תתקבל על לב האדם, צריך להוכיחו בחוכמה, שכן דרכה של תוכחה, שהיא מתקבלת רק כשהיא נאמרת בכבוד ובאהבה ולא בשנאה].

ה"חפץ חיים" שאל את העשיר לרצונו, והוא השיב לו: "ברכה אני רוצה. יודע אני שברכותיו של הרב מתקבלות".

"למה באת אלי?" - אמר לו ה"חפץ

ומילדיך? - שמע את ה"חפץ חיים" שואל ונאלם דום במבוכה.

לפתע התמלא האיש בעוז ובעוצמה ואמר נחרצות כי הוא מקבל על עצמו לשמור שבת מכאן ואילך, וה"חפץ חיים" אמר: "אם כך - תהיה לך ברכה!".

ואכן, תכף לאחר צאתו משם חזר העשיר בתשובה שלימה והפך ליהודי ירא שמים, שומר שבת כהלכה, ואחד מן התומכים הגדולים בישיבות הגדולות שבויילנא ובארגוני הצדקה השונים שפעלו בעיר.

במקביל, נתנה בו ברכת השבת את אותותיה - ועושרו הלך וגדל, שהרי נאמר "בְּרַכַּת ה' הִיא תַעֲשִׂיר" (מְשָׁלִי י', כב)...

ענה לעומתו ה"חפץ חיים": "בני, אילו הייתה השבת שלי, יכול הייתי לתת לך אפילו עשר שבתות, ואולי גם שנה, עד שתסתדר, אבל השבת אינה שלי... השבת היא של הקב"ה, כמו שנאמר: 'וַיֹּם הַשְּׁבִיעִי שָׁפַת לָהּ אֱלֹקֵיךָ' (שמות כ ט). רק ה' יתברך יכול לאשר לך כאלו חריגות..."

"לכל הפחות בשבת הקרובה... כבר סיכמתי עם כל העובדים" - ניסה שוב האיש, אך ה"חפץ חיים" נותר בשלו: "לך תבקש מה' יתברך, השבת היא שלו..."

דמעותיו של ה"חפץ חיים" פתחו את ליבו המנוכר של העשיר, והוא נזכר בימי ילדותו בבית הוריו.

"מפני מה אתה מאבד במו ידיך את העונג הזה ומונע אותו ממשפחתך

לרפואת

תקוה בת רחל רוחאם

מסירות נפש עם חכמת לב

הדלות ובעוני הנורא.

אמר לה ה"אבן עזרא": "אומנם מזלי שלי לא שפר, אך קויתי שמזלך יהא טוב וגבוה יותר..."

אמרה לו האשה: "וכי יש לאדם כלשהו בעולם מזל גדול משלי?!"

"הן שפר עלי מזלי כל כך, שזכיתי להיות עזר-כנגדו לגאון חסיד וקדוש כמוך! אין קץ לשמחתי, ואין גבול לאושרי!"

זוהי אשה חכמת לב, שהשכילה להתעלות מעל העוני והדוחק, וידעה לשמוח באוצר הנפלא שנפל לידה, ואף זכתה לשמח את ליבו של בעלה.

וְכָל אִשָּׁה חֲכָמָה לֵב בְּיָדֶיהָ טוֹב וַיָּבִיאוּ מִטָּוֶה אֶת הַתְּכֵלֶת וְאֶת הָאַרְגָּמָן אֶת תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֶת הַשֵּׁשׁ (שמות לה, כה).

רבי אברהם אבן עזרא - מגדולי המפרשים הראשונים של התורה והנ"ך, ומגדולי הפייטנים הקדמונים - היה עני מרוד, וחי תמיד בדחקות נוראה.

באחד משיריו כתב על עצמו, שאילו היה עוסק למחייתו בהכנת תכריכים, לא היו מתים בעולם, ואילו היה מוכר נרות לא היתה השמש שוקעת לעולם...

אשתו של רבי אברהם אבן עזרא היתה יראת שמים ומופלגת במידותיה הטובות.

את הסיפור הפלאי הבא סיפר שר התורה הגאון הגדול רבי חיים קניבסקי

רחמיו של ה"אבן עזרא" נכמרו עליה בשל הסבל שהיא סובלת, בחיי

זצ"ל:

האברך קיבל את עצתה, והדבר סוכם עם מארגני השיעור, לשביעות רצון כולם.

לאחר תפילת החג הלך האברך לביתו, כדי לראות את שלום אשתו, ומשם תכנן ללכת ולמסור את השיחה.

מיד כשהגיע לביתו, ראה שתקפו את אשתו צירי לידה, והכרחו למהר לבית החולים.

בהגיע לבית החולים, התברר להם שבמקום שורר לחץ כבד. כל חדרי הלידה היו תפוסים, ורק מילדת אחת נכחה במקום.

הבעל נחרד, וברור היה לו שעליו

בערב פסח באו אל תלמיד חכם אחד, וביקשו ממנו שידרוש בליל הסדר בפני קבוצה של בחורים חילוניים.

אותו תלמיד חכם ניחן בכושר דיבור ובמתק לשון, אך הוא התלבט האם להסכים, מאחר שבבית ציפתה לו כל המשפחה שיערוך את ליל הסדר באריכות ובשמחה, כדרכו תמיד.

התייעץ האיש עם אשתו, והיא הציעה לו למסור לבחורים את השיחה לאחר התפילה, ולא להאריך יתר על המידה. מיד לאחר מכן יבוא לערוך את הסדר בבית.

קמחא דפסחא

**למשפחות נזקקות
ולאברכים עמלי תורה!**

חג הפסח הבעל"ט מתקרב, ואיתו הוצאות החג הגדולות לקיום מצוות החג בהידור ובשלימות.
כמידי שנה מוסדות אור החיים מחלקים אלפי מנות "קמחא דפסחא" לאברכים עמלי תורה ולנזקקים

**גם אתם יכולים להיות שותפים
בצכות הגדולה!**

התקשרו ותרמו בעין יפה

02-5000455

"ישתבח שמו", היא אמרה, מלאת שמחה. "כמה דקות לאחר שיצאת, באה אשה לבושה בחלוק לבן, ופניה קורנות. היא תמכה בי ועודדה אותי, ולא עזבה אותי עד שנולד התינוק".

האשה שתקה לרגע, ואחר הוסיפה בהתרגשות גדולה, "כשהסתכלתי על פניה, זהיתי אותה - זאת היתה הרבנית פלונית, שנפטרה לפני כעשר שנים".

האברך סיפר את הדברים לסטייפלר זצ"ל, ואמר הסטייפלר שלא היו אלו הזיות, אלא אמת לאמיתה. שלחו לה מעולם האמת את הרבנית, כדי שתילד אותה, מאחר שנהגה בחכמת-לב, ועשתה מעשה של מסירות נפש, ששלחה את בעלה לזכות את הרבים.

להשאיר עם אשתו, כדי להשגיח עליה, ולדאוג שהמילדת תיגש אליה בעת הצורך.

להפתעתו, פנתה אליו אשתו, ועל אף שהתייסרה בכאביה אמרה: "ומה יהיה עם אותם בחורים, הזקוקים לחיזוק שלך? בבקשה, לך עכשיו למסור את השיחה, ורק אחר כך תחזור לכאן".

הבעל הביט בה משתומם, אך היא שבה ועודדה אותו ללכת, והוא עשה כדבריה.

מיד לאחר שהסתיימה השיחה, מיהר האברך לבית החולים לראות את שלום אשתו, וראו זה פלא, מצא אותה כשהתינוק כבר חבוק בידיה.

הזהירות מהכעס

הזהירה כאן לא רק על אש פיזית, כי אם גם על הבערת אש רוחנית, שהיא אש המחלוקת וחימום הכעס.

הטעם לכך שהזהרנו על אש המחלוקת דווקא בשבת הוא, מפני

לא תבערו אש בכל מִשְׁבְּתֵיכֶם (שמות לה, ג).

איסור הבערת אש הוא אחד מל"ט המלאכות האסורות בשבת.

אך השל"ה הקדוש מוסיף, כי התורה

חילופי הדברים נגררו לחילופי מהלומות, ובמקום פרצה קטטה איזמה ונוראה, עד שהוזמנו למקום ארבעה אמבולנסים וניידות משטרה! נגרם מכך חילול שבת מזעזע, מלבד חילול ה' ושאר עבירות חמורות שנעשו שם!

כל זאת משום שעברו על "לא תבְּעֲרוּ אִשׁ בְּכָל מִשְׁכְּבֵיכֶם", והציתו את אש המחלוקת, אשר כדרכה של כל אש פורצת בלי שליטה, ומכלה את כל הנקרה בדרכה.

כנגד אש המחלוקת שכוחה עלול להתחזק בשבת, ניתן בידינו כוח אדיר המסוגל להילחם בו - כוח דברי התורה.

כאשר מנצלים את שעות הפנאי ואת

שאז מתפנים כולם מעבודתם, מתראים ונפגשים זה עם זה, ואם לא עוסקים בדברי תורה ובשמיעת דברי אלוקים חיים, אשר מעלים ומרוממים את האדם - מגיעים לדיבורי חול ודברים בטלים, הגוררים בעקבותיהם קטטות וויכוחים.

בלהט הויכוח אנשים אינם שמים לב למעשיהם, ועלולים להגיע למציאות נוראה ואיזמה.

כך אירע באחד מבתי הכנסיות, שתוך כדי דרשת הרב, נדמה היה לאחד המתפללים כי כוונת הרב בדבריו היא להקניט ולגנות אותו באופן אישי. הוא לא שלט ברוחו, קם ממקומו וגער ברב נמרצות. הקהל לא נותר אדיש לחילול כבוד הרב, ומיד קמו אנשים שקינאו את קנאת רבם, והחזירו לאותו אדם מנה אחת אפיים.

לעילוי נשמת
מתתיהו בן מסעודה ז"ל

זו.

כשהתקרב ליל פסח שררה בביתו התרגשות רבה. כבכל שנה הקפיד רבי שבתאי על הידורי כשרות מרובים, ורכש מצות מהודרות במחיר מלא. שולחן הסדר בביתו נערך מבעוד מועד בכלים מפוארים, כלי כסף וגביעים נוצצים, שולחן של בני מלכים, כפשוטו ממש.

כשהלך להתפלל ערבית, נכנסה הרבנית לסלון. ברגע אחד של חוסר שימת לב נתקלה רגלה במפה הארוכה. השולחן התנדנד מעט בחוסר יציבות, ובין רגע נפלו כל הכלים שהיו עליו, והתנפצו בקול רעש גדול, בקבוקי היין היקרים נשברו, ותוכנם נשפך על המצות היקרות והמהודרות שהתפזרו בשלוליות ונרטבו כליל.

לא חלף זמן רב, ורבי שבתאי שב לביתו. המחזה שנגלה לנגד עיניו לא היה מרנין, בלשון המעטה, והוא פרץ בבכי. אך במקום שיוציא מפיו האשמות כלפי אשתו, הוא התאונן על עצמו שעוונותיו גרמו לכך, ולא באה לו עוגמת הנפש הזו אלא משום שלא

כינס הבריות לאמירת דברי תורה ולשמיעתם, דברי התורה שהם כאש, כמו שנאמר: "הֲלוֹא כֹה דִּבְרִי פֶּאֶשׁ נְאֻם ה' (ירמיה כג, כט), מבערים ושורפים את אש המחלוקת!

והרי לא ניתנו שבתות וימים טובים, אלא לעסוק בהן בדברי תורה (ירושלמי שבת פט"ו ה"ג).

מאחר שעניין אש המחלוקת בשבת הינו כה חמור, מרכז השטן כוחות רבים על מנת לגרום לאדם ליפול ולהיכשל.

הניסיון גדול ביותר בערב שבת, כשמחמת לחץ ההכנות עלולים להגיע לקפידות, לכעסים ולעלבונות. דווקא אז, יש להתאמץ בכל הכוח בשמירה על המידות הטובות, ובהתגברות ובשליטה על המילים היוצאות מפינו.

"רבי שבתאי הסבלן" היה יהודי תמים שכוונה בפי הבריות בשם זה על שם הסבלנות שהיתה בו. כגודל יראת השמים שלו כך היו מידותיו הטובות, ומעולם לא נתן להן לבוא זו על חשבון

עשה את כל מעשיו לשם שמים...

הוא לא נח ולא שקט, עד שסיים: "הוי, כמה ציערתי את אשתי הצדקת, בכך שגרמתי לה את עוגמת הנפש הזאת", ובכך הצליח לעודד ולהרגיע את הרבנית.

במקום להפוך את האירוע לזירת התגוששות, שבה הכל יוצאים פצועים ושותתים דם, הוא נטל את כל האשמה על עצמו, וזקף את קומתה של אשתו. השטן, אשר כבר כמעט חיכך את ידיו בהנאה על הצלחתו, נאלם דום והסתלק לו בבושת פנים.

זהירות מכעס וממחלוקת ותיקון עצמי עד רכישת מידות נעלות ומופלאות, הם השאיפות אותם עלינו להציב לעצמנו בעבודת ה'.

אש המחלוקת היא רק אחת מן העבירות שעלולים להגיע אליהן בעקבות כינוס שאינו נסוב על ענייני קדושה ודברי תורה, אלא עוסק

בדברי הבל ורעות רוח.

אנשים כאלו "מַרְעָה אֶל רָעָה יֵצְאוּ" (ירמיהו ט, ב) - הם מדברים דברי חול האסורים בשבת ועוברים על - "מִמַּצּוֹא חִפְצָּךְ וְדָבָר דְּבָר" (ישעיה נח, יג), "שלא יהא דיבורך של שבת כדיבורך של חול" (שבת קיג ע"ב).

הזהירות הנדרשת לכך היא כה גדולה, עד שרבותינו (ירושלמי שם) מספרים שרבי שמעון בר יוחאי ראה את אמו מדברת הרבה בשבת, ואמר לה: "אמא, שבת היום!", ומיד מיעטה בדיבורה.

רשב"י, כמובן, לא העיר בצורה חריפה, כפי שאומר השולחן ערוך (יו"ד רמ, יא) "ראה אביו שעבר על דברי תורה, לא יאמר לו: עברת על דברי תורה, אלא יאמר לו: אבא כתוב בתורה כך וכך, כאילו הוא שואל ממנו, ולא כמזהירו, והוא יבין בעצמו ולא יתבייש..."

מכל מקום ניתן ללמוד מכאן על חומרת עניין זה של דיבור דברים מיותרים בשבת.

הכיוון הנכון

נשיא הקהילה מביתו, ניגש אליו הגוי והתחיל להכותו. צעק האיש צעקות איומות, ומיד מיהרו למקום שוטרים שתפסו את הגוי הביריון, והפליאו בו את מכותיהם.

כאשר ישב הגוי בתחנת המשטרה, כפות ואזוק, מצפה לגזר דינו, אמרו לו השוטרים הגויים: "שוטה שכמותך, לא מצאת יהודי אחר להכות, רק את נשיא הקהילה העשיר, המקושר לשילטון?! למה עשית דבר כזה?"

סיפר להם הגוי את כל המעשה עם רבי יהונתן הקטן. ומיד אמרו לו: "אה, הכית גם את הילד? גם על זה תענש!". כך, על ידי חוכמת הדיבור הנפלאה שלו, נחלץ הילד יהונתן מצרה, וגם לימד את הגוי הרשע לקח, לבל יתעלל עוד בחסרי ישע.

כאמור, היה רבי יהונתן איבשיץ שובב גדול בילדותו, ולבסוף נעשה מגדולי ישראל המופלגים.

פעם הוצרך אביו לצאת לכנס של

רבי יהונתן איבשיץ צ"ל לנודע בחוכמתו הגדולה ובחריפות שכלו כבר מעת שהיה ילד קטן. אבל, שכמעט, כגודל חוכמתו היה גודל שובבותו...

יום אחד, כשהלך הילד יהונתן ברחוב, ניטפל אליו גוי ביריון והתחיל להכותו. להפתעתו של הגוי, הוציא הילד מטבע מכיסו, הושיט לו ואמר: "הנה, קח, זה מגיע לך. הייתי נותן לך יותר, אבל זה כל מה שיש לי".

"מה זה?" תמה הגוי. "אני הכית אותך, ואתה נותן לי מתנה?"

השיבו הילד: "וכי אינך יודע? היום יום מיוחד אצלנו, היהודים. ביום הזה, אם גוי מכה יהודי, היהודי חייב לתת לגוי את כל הכסף שיש לו בכיסים".

הגוי התלהב. למה לו להציק לילד קטן, שממילא אין לו כסף לשלם על ההצקות? מוטב שילך למצוא יהודי עשיר כדי לקבל ממנו הרבה כסף!

מיד עזב את יהונתן הקטן לנפשו, והלך להמתין בסמוך לביתו של נשיא הקהילה היהודית, שהיה עשיר גדול ומקורב למלכות. כאשר יצא

מהבית, עמדה ההבטחה על השעון בראש מעיניו של יהונתן, ולא היו שום תעלולים. ביום השני הוא הצליח להתאפק כמעט כל הזמן, אבל ביום השלישי כבר השתובב הילד במרץ, והיום הרביעי היה מלא וגדוש תעלולים.

שב האב לביתו, ולאחר שדרש בשלום אשתו שאל: "היכן יהונתן?"

"עדין לא שב מהמלמד".

"ואיך הוא התנהג?"

"מוטב שלא לשאול... הרבה הרפתקאות עברו עלי בגלל רעיונותיו ותעלוליו..."

"על אף השעון שהבטחתי לו?"

"על אף השעון".

הגיע יהונתן הקטן הביתה, ומצא את אביו יושב ולומד.

אביו חיבקו ונשקו, אבל יהונתן ידע שאת השעון הוא לא יקבל.

פנה אל אביו ואמר: "מה שלומך, אבא? איך היה בכנס הרבנים? אמא כבר סיפרה לך, כנראה, איך התנהגתי. אני יודע, שלא מגיע לי בכלל לקבל

רבנים שנערך בעיר מרוחקת, ועמד להיעדר מהבית זמן מה.

אמרה האם: "ומה יהיה עם יהונתן בזמן הזה? איך אוכל להסתדר עם מעלליו המרובים?"

"אל תדאגי", אמר לה האב, "אני אטפל בכך"...

קרא ליהונתן ואמר לו: "אני צריך לנסוע לכנס חשוב, ואעדר מהבית מספר ימים. אני מבקש ממך שתתנהג יפה, ולא תצער את אמא בתעלולים ובהשתובביות. מאחר שאני יודע שקשה לך לפעמים להתגבר על יצר השובבות, אנסה לעזור לך על ידי פרס. אם אשמע בשובי שלא עוללת שום תעלולים - תקבל שעון יפה שאקנה בעיר הגדולה".

באותם ימים רק עשירים גדולים הרשו לעצמם לקנות שעון, ויהונתן הקטן התלהב מאוד.

"אבל רק אם תתנהג יפה", הזכיר אביו. "ודאי, אבא. אין שום ספק! מה לא עושים בשביל שעון?!"

ביום הראשון לאחר צאתו של האב

שמהיום תתחיל להתנהג כראוי".

כך הצליח הילד יהונתן לרצות ולפתות את אביו בדבריו, אך בסופו של דבר חינוך האב הצליח. הילד הקטן והשובב נעשה מגדולי חכמי ישראל בדורות האחרונים, ראש ישיבה, רב ופוסק, ומקובל גדול, בקי בנגלה ובנסתר, ואף חיבר ספרים רבים, כולם עמוקים מאוד. ואיך הגיע הילד השובב לכל זה? בזכות אביו, שהשכיל לנטותו לכיוון הנכון.

למדנו מכאן יסוד מאוד חשוב בחינוך הבנים - יש לך ילד שובב גדול? הילד הזה יכול להיות תלמיד חכם עצום וגאון מופלג, אם רק תדע לטפל בו באופן הנכון.

אל תתייאש. אל תגיד: "אוי, הילד הזה הורס לי את החיים עם השובבות שלו"...

אדרבה, נווט את השובבות שלו. טמונים בו כוחות טמירים, תכוון אותו למסלול שמתאים לו, והוא יעלה מעלה מעלה ויגיע להישגים גדולים ועצומים.

את השעון. איך היו הדרשות? איפה דרשת?"

אחרי שאביו ענה על שאלותיו, הוסיף יהונתן הקטן ושאל: "היו שם שעונים יפים, בעיר הגדולה?"

"יפים מאוד".

"וקנית שעון, למקרה שאתנהג יפה?"

"ודאי שקנית".

"לא מגיע לי לקבל את השעון", אמר יהונתן. "אל תיתן לי אותו. רק תראה לי איך השעון נראה".

האב הכניס את היד לכיס של המעיל, והוציא שעון.

"כמה הוא יפה, אבא! אני יכול להחזיק אותו רק לזמן קצר? לא מגיע לי לקבל אותו, בכלל לא, אבל רק לנסות אותו זמן קצר". ואז נתן לו האב את השעון.

"אבא, איזה שעון נהדר! אבא, אני מבטיח לך שאני אתנהג ממש נפלא. אבא, אני אעשה לך המון נחת. אבא, אתה רוצה שאני אגיד לך עכשיו מאה משניות בעל פה? אבא, בבקשה, תשאיר אצלי את השעון".

הביט האב על בנו באהבה ואמר: "טוב, קח לך את השעון, אבל כדאי מאוד

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

למעלה מ-
10,555,000
שעות של לימוד תורה
בשנה!

להקדשת יום לימוד תורה
הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים
02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 5000455 - 02 פקס: 5000502 - 02 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחות
ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455

058-321-3565

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לרפואת: רמי בן חוה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל רחאם הי"ו,
ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו,
אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מיכל בת אסתר הי"ו,
התנוקה נטע בת ג'והנה הי"ו

ולעילוי נשמת: ר' דוד בן איהל הי"ו, מרים בת זרהה הי"ו,

מזל בת מרים הי"ו, אליעזר בן רגינה הי"ו, ר' יהודה בן עישה הי"ו,

רחל רחאם ללה בת נרקיס הי"ו, תמר בת רגינה הי"ו,

רחל בת נגימה כוכבה הי"ו, לאה בת פנינה הי"ו,

מרדכי צבי בן רגינה הי"ו, ר' יגאל בן מלכה הי"ו, יעקב בן ברטה הי"ו,

יהונתן בן מרים הי"ו, יוסף בן ציונה הי"ו, ר' יצחק בן נעימה הי"ו ת.נצ.ב.ה